

cula. 5. de Magistris: sicut et universalis Ecclesia ad sui regimen viris litteratis vel maxime noscitur indigere, c. *Cum ex eo. 34. de Election.* in 6. Hinc posse episcopum cum majore parte capituli, non obstante pauciorum contradictione, statuere, ut quilibet canonicus debeat aliquid ex suis redditibus ecclesiasticis contribuere ad sustentationem alicujus pauperis scholaris; resolvit Abbas, d. cap. ult. n. 1; et Barbosa, ibid. n. 4. h. t.; Pirhing, eod. n. 9. et alii. Quod ipsum de facto quoad erectionem, et conservationem seminarii clericorum, expresse statutum fuit a concilio Tridentino, sess. 23. cap. XVIII. *de Reform.*

40. *Secus quando nulla subest pia et necessaria causa, seu utilitas collegii: ut, alicui gratiam facere.* — Secus dicendum, quando nulla subesset pia et necessaria causa, sive necessitas aut utilitas collegii: tunc enim major pars collegii nihil posset disponere in præjudicium aliorum. Glossa, in c. *Cum omnes. 7. Constitutum.* in fin. *de Constitution.* et Abbas, cit. cap. ult. n. 4. 7. *Unde crederem.* h. t. istud exemplificans in casu, quo major pars capituli, contradicentibus cæteris, vellet cuiuspiam facere gratiam aliquam de redditibus, qui perveniunt ad singulos jure collegii. Nam in tali casu cessaret ratio in cap. ult. h. t. ponderata; videlicet ipsius operis pietas, et necessitas: eo quod concessio dictæ gratiæ neque pia foret, neque necessaria: ac proinde ipsa non obligaret cæteros contradicentes, per Jura, n. 34 et 35. allegata.

41. *Capitulum non potest ferre interdictum locale sine consensu episcopi.* — Quæritur IV. An capitulum possit ferre interdictum locale sine consensu episcopi? Resp. I. Capitulum sine auctoritate, et consensu episcopi, ac multo minus canonici particulares, non possunt ferre interdictum locale propter excessus subditorum suorum. Textus est in c. *Quæsit.* 2. h. t. ubi ejusmodi interdictum Pontifex mandat non observari, neque sustineri ab episcopo, ut ab aliis observetur. Accedit ratio, quam ponit Glossa, ibid. 7. *Assensu*: quia talis sententia non tenet, cum sit lata ab eo, qui non habet jurisdictionem: nam vivente episcopo capitulum spectato jure communi, ac seclusa speciali consuetudine, vel privilegio, non habet jurisdictionem fori externi territorium episcopale. Verum de interdicto alibi.

42. *An capitulum valeat condere statuta, vel condita, aut etiam juramento confirmata*

revocare? Remissive. — Posset hoc loco etiam quæri, an capitulum valeat condere statuta; vel ab antiquo condita, aut etiam juramento confirmata, denuo revocare? Verum de hoc jam dictum est supra lib. I. tit. II. *de Constitutionibus.* § 4. n. 84. et § 21. n. 533. et seqq. ubi videri poterit. (ADNOTATIO XIV.)

TITULUS XII.

Ut Ecclesiastica Beneficia sine diminutione conferantur.

1. *Ratio ordinis rubricarum. Rubrica hujus tituli stat pro regula.* — Postquam in præcedentibus titulis sufficienter actum fuit de beneficiis, eorumque concessione; subjungitur rubrica præsentis tituli, omnem collatoribus viam præcludens, sive ob proprium, sive ob consanguineorum, aut aliorum respectum et emolumentum, quoquo modo, diminuendi, gravandi, deteriorandi, etc. ponendo regulam generalem: « Ut Ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur. » Nam quod isthæc rubrica stet pro regula, ac proinde recte allegetur: notat Abbas, in præmio. *Rex pacificus,* n. 8. ac in *Rubrica,* tit. *Ne Sede vacante,* etc. Concordat Glossa, in can. *Hæc autem. 7. Statuerit. de peritent.* dist. inquit: « Nota, quod rubricæ sint authenticæ: nam ex verbis rubricæ argumentatur hæc lex. » Ubi Glossa marginalis sub inferendo ait, « Argumentum posse sumi ex rubricis: » estque communis doctorum, ut jam dictum supra in præmio libri I. *Decretal.* n. 93. et seqq.

§ I.

DE DIMINUTIONE BENEFICIORUM PER IMPOSITIONEM ONERIS: UBI ET DE ANNATIS.

2. *Diminutio beneficiorum præcipue quatuor modis fieri potest; et quibus? Diversitas nominum, diversitatem rerum inducit.* — Quæritur I. Quot modis diminutio beneficiorum ecclesiasticorum accidere possit? Resp. I. Diminutio beneficiorum præcipue, ac generatim loquendo, quatuor modis fieri potest; videlicet, per impositionem oneris, per divisionem, per dismembrationem, et per suppressionem, sub hac etiam compre-

§ I. DE DIMINUTIONE BENEFICIORUM PER IMPOSITIONEM ONERIS, ETC. 81

hendendo unionem beneficiorum. Ita Ludov. Engel, h. t. n. 1; Sannig, eod. c. 1. n. 2. et in re communis: quamvis per hoc non negetur, quin plura alia nomina, quandam diminutionem beneficiorum importantia, adsint: ut annexio, incorporatio, extinctio, subjectio, applicatio, et hujusmodi, quæ enumerat Pyrrhus Corradus, lib. 2. *Praxis beneficiarum,* cap. VIII. n. 2. et seqq. et Alfonsus Hojeda, *Tractatum,* t. XV. tract. *de Beneficiis incompatilib.* part. II. cap. III. n. 3. Etsi enim nonnulla diversitas in præfatis nominibus, quibus addi potest pensio, considerari valeat (nam diversitas nominum, diversitatem rerum inducit, arg. I. *Si idem. C. de Codicill.* juncta Glossa, 7. *Vocabulum.* ibid. asserente, quod vix inveniatur aliquod nomen, quod omnino idem significat, quod aliud: semper enim plus, vel minus, vel alio modo significat) nihilominus cætera illa vocabula facile reducuntur ad quatuor enumeratos principales modos diminutionis beneficiorum, cum ad istos pertineant veluti species, seu membra, aut ut requisita.

3. *Regula præsentis rubricæ patitur suas exceptiones.* — Resp. II. Regula præsentis rubricæ, « Ut Ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur, » afficit quidem omnes præfatos modos diminutionis beneficiorum, adeo quod omnes et singulæ tales diminutiones collatori ordinario sint prohibiti: patitur tamen etiam ipsa suas limitationes, ac præsertim accedente gravi necessitate, vel alia justa causa. Ita certa, et communis: et patet tum ex vulgato illo axiomate, « Nulla regula sine exceptione, » tum ex cap. un. § fin. h. t. ibi: « Ut ipsi proventus retineantur ad tempus pro causa justa, et necessaria; » tum ex dicendis in progressu.

4. *Per impositionem oneris, qualiter fiat diminutio beneficiorum?* — Quæritur II. Quomodo per impositionem oneris fiat, sitque illicita diminutio beneficiorum Ecclesiasticorum? Resp. I. Per impositionem oneris diminuitur beneficium, quando collator beneficii, v. g. episcopus, beneficiatum aliquo onere reali, vel personali gravare, aut partem reddituum beneficialium sibi reservare præsumit. Et tale onus reale imponeretur, obligando v. g. beneficiatum, ut certam partem fructuum quot annis solvere, vel aliquid quidpiam pro semel et semper præstare teneatur. Personale vero onus imponeretur, obligando v. g. beneficiatum, ut deinceps sacram Scripturam legat, catechesin ha-

beat, plures missas celebret, ac antea fuerant præscriptæ; vel ut choro assistat, aut aliud hujusmodi faciat, quod antehac non fuerat beneficio annexum. Nam, ut ex terminis patet, omnibus istis modis beneficio novum onus imponitur.

5. *Ea est prohibita.* — Resp. II. Omnino illicitum, atque prohibitum est, beneficium conferre cum diminutione per novi oneris impositionem. Ita certa, et communis omnium: atque patet ex cap. un. § *Omnibus ergo.* b. t. juncto c. *Prohibemus. 7. de Censib.* ubi concilium Lateranense, sub Alexandro III. celebratum, sic decrevisse legitur: « Prohibemus insuper, ne ab abbatibus, episcopis, vel aliis præfatis novi census imponantur Ecclesiis, nec veteres augeantur, nec partem fructuum suis usibus appropriare præsumant: sed libertatem, quam sibi majores conservare desiderant, minoribus suis bona voluntate conservent. Si quis vero aliter fecerit, irritum, quod egerit, habeatur. » Hæc ibi: Concordat can. *Si quis præbendas.* 1. q. 3. cum similibus. Nam, ut novissime concilium Tridentinum, sess. 25. cap. v. *de Reform.* provide animadvertit, « ratio postulata, ut illis, quæ bene constituta sunt (puta, in Beneficiorum erectione, seu fundatione) contrariis ordinationibus non detrahatur: » videlicet imponendo nova onera, aut oneribus antehac impositis derogando. Et hinc, quod præbendis jam erectis auctoritate ordinaria non possit novum unus imponi, sæpius declaravit sacra congregatio concilii, prout refert Fagnanus c. *Significatum.* n. 3. et seqq. *de Præbend.*

6. *Prælati cum capitulo, an præbendæ vacanti possit honestum onus imponere?* — Dices. In c. *Significatum. 11. de Præbend.* Summarium sic loquitur: « Possunt prælati et capitulum præbendæ vacanti honestum onus imponere (puta, quotidie celebrandi) ad quod præbendarius teneatur: » ergo quamvis beneficium non possit conferri sub impositione oneris realis, obligando v. g. beneficiatum ad aliquid solvendum, vel certam partem fructuum beneficialium collatori relinquendam, etc. (hoc enim videtur sapere simoniam) nihil tamen videtur obstare, quominus imponatur onus personale, cæteroquin tamen honestum, v. g. residendi in loco beneficii, plures missas legendi, choro assistendi, etc. etiamsi illud in fundatione beneficii non fuisset impositum. Resp. neg. consequent. Quia citatum capitulum nihii

probat, quin potius stat in oppositum: nam ibidem præpositus cum capitulo insulano, imponens novum onus beneficio conferendo, petivit hujus confirmationem a Papa: sicque intellexit, ipsoque facto confessus est, quod illa nova constitutio, seu impositio novi oneris, valida non fuisset, nisi accessisset robur apostolicæ confirmationis, quam idcirco petivit. Fagnanus, cit. c. *Significatum*. n. 2. de *Præbend.*; Pirhing, eod. tit. n. 67. Unde conformiter dictis potest aliter responderi, et distingui consequens. Ergo beneficio vacanti potest imponi onus personale, accedente auctoritate, seu confirmatione Apostolica, conceditur: sine tali auctoritate apostolica, ac per solum collatorem ordinarium, negatur consequentia.

7. Fatendum tamen, quod Glossa, in cit. c. *Significatum*. §. *Ita quod*. et plures doctores ibid. in *Summario de Præbend.* velint, quod prælatus cum capitulo possit præbendæ vacanti honestum onus imponere; ita videlicet, ut qui ad illam præbendam eligitur, onus illud subire debeat, ut res transeat cum suo onere. Verum hæc sententia vel est intelligenda de limine foundationis beneficii, quo tempore fundator potest adjicere quas-cunque leges, et conditiones sibi bene visas, et cæteroque honestas; ut jam dictum supra tit. V. de *Præbendis*. §. 4. n. 103. et seqq. Vel accedente auctoritate apostolica, conformiter proxime dictis: vel erit relinquenda. Nam, quod etiam fundatoris successor cum consensu episcopi non possit alterare, seu derogare qualitatibus in limine foundationis apposis (et multo minus collator) ex professo dictum est supra cit. tit. V. §. 4. num. 111.

8. *Episcopus, vel alius collator, nequit redditus vacantis beneficii sibi reservare.* — Quæritur III. Utrum præmissis non obstantibus possit episcopus, vel alius collator, redditus vacantis beneficii sibi reservare? Resp. Negative, quinimo istud foret novum onus imponere beneficio, illudque diminuere. Ratio clara est, quia bona a mortuis Ecclesiarum rectoribus derelicta, seu tempore vacationis beneficiorum obvenientia, vel « in utilitatem eorumdem expendi, vel futuris debent successoribus fideliter reservari; » prout habetur c. *Præsenti*. 9. de *Offic. Ordin.* in 6. et c. *Quia sæpe contingit*. 40. de *Election.* in 6. atque jam ab antiquo statutum fuerat can. *Quoniam quidam*, dist. 73. et can. *Illud quod*. 12. quæst. 2. et c. *Cum vos*. 4. de *Offic. Or-*

dinar. ubi idcirco jubetur poni œconomus, qui vacante Ecclesia, seu beneficio, fructus ipsius colligat, et eos aut in opus Ecclesiarum earumve utilitatem expendat, aut futuris successoribus fideliter reservet. Atque istud non fieret, si episcopus, vel alius collator beneficiorum horum fructus, seu redditus occupare, aut in suos usus convertere quoquo modo præsumeret: quod proinde in præallegatis sacris canonibus gravissime prohibitum fuit. Concordat cap. un. §. *Omni-bus*. h. t. ubi dicitur, « quod in Lateranensi concilio prohibitum, sit, ne quis conferendo ecclesiasticum beneficium, partem proventuum suis usibus retinere præsumat. »

9. *Nisi sibi competat ex privilegio, consuetudine seu alia causa rationabili.* — Additur tamen in cit. c. *Præsenti*. 9. de *Offic. ordin.* in 6. notabilis limitatio præmissorum, illis verbis: « Nisi de speciali privilegio, vel consuetudine jam præscripta legitime, seu alia causa rationabili (puta, quia in limine foundationis sic concessum fuit) hoc eisdem competere dignoscatur: » nempe episcopis, abbatibus, seu quibusvis aliis regularibus, vel sæcularibus prælatis, et personis, quibus de speciali jure competit occupare bona Ecclesiarum vacantium. Quamquam etiam in hoc casu non sit licitum, occupare quæcumque bona morientium rectorum, aut tempore vacationis beneficiorum obvenientia: sed illa solum, quæ supersunt solutis debitibus, atque ministrorum salariis, et hujusmodi. Unde in cit. c. *Præsenti*. §. *Porro*. expresse subjungitur: « Porro ubi ex privilegio, vel consuetudine, seu alia de causa rationabili, sibi aliquis prædictorum asserit bona competere supra dicta: hoc de illis bonis solum debet intelligi, quæ solutis debitibus, si quæ sint, et his, quæ fuerint necessaria pro servitoribus, et ministris, ac incumbentibus oneribus, usque ad novos redditus supportandis congrue reservatis, ex ipsis reperta fuerint suppressa. » Hæc ibi, juncta Glossa, et doctoribus amplius istud declarantibus.

10. *Potest tamen episcopus cum capitulo constituere, ut proventus Ecclesiarum vacantium retineantur ad tempus pro causa justa, et necessaria.* — Resp. II. Quamvis extra casus proxime positos episcopus, vel alius collator, redditus vacantis beneficii occupare, sibi applicare non possit: potest nihilominus episcopus cum capitulo suo constituere, ut proventus beneficiorum vacantium retineantur ad tempus pro causa justa, et necessa-

ria. Ita textus in cap. un. §. ult. et Glossa, fin. ibid. et Innocentius n. 6. et Abbas, n. 20. h. t. alique passim: qui istud exemplificant in casu debitorum nomine Ecclesiæ contractorum, pro quorum solutione aliunde media non suppetunt, arg. cap. penult. de *Verb. signif.* ubi Papa pro exoneratione talium debitorum cuiusdam episcopo indulgit, ut fructus beneficiorum, in sua diœcesi vacantium, biennio retinere poterit, et hoc ipsum intelligi debet de cæteris Ecclesiæ necessitatibus, aliisve causis justis, ac necessariis: nam cit. cap. un. §. ult. h. t. textus generaliter loquitur « causa justa, et necessaria: » sicut et jura n. 8. citata expresse asserunt, bona tempore vacationis beneficiorum obvenientia, in utilitatem Ecclesiarum in quibus est episcopus, can. *Scire debet*. 7. qu. 1.) expendi posse.

11. *Dummodo id fiat ante collationem beneficii.* — Additur notanter in conclusione, « Episcopus cum capitulo. » Quia spectato jure communi, et juxta Glossam, Innocentium, et Abbatem, ubi supra, requiritur ad hoc ut episcopus id constituat cum capitulo suo, juxta textum cit. cap. un. §. ult. h. t. ibi. « Utrum ante donationem constituat (nempe episcopus cum capitulo suo) ut ipsi proventus retineantur ad tempus pro causa justa, et necessaria. » Ubi pariter ponderandum ly, « ante donationem, » seu liberam collationem beneficii: nam dicta constitutio, seu reservatio fructuum beneficii vacantis debet fieri ante, vel saltem cum ipsa collatione beneficii. Post collationem autem hujus semel libere tactam, sine consensu beneficiati non recte fieret; eo quod huic jam esset jus quæsitum, quod ipsi invito auferri non posset, l. *Id quod nostrum*. ff. de *Reg. jur.* ubi dicitur: « Id quod nostrum est, sine facto nostro ad alium transferri non potest; » Zoesius h. t. n. 2; Engel, eod. n. 3. §. *Item poterit*.

12. *A noviter receptis, seu admissis ad beneficia, nihil potest exigi, non obstante contraria constitutione, vel consuetudine Ecclesiarum.* — Quæritur IV. Utrum a noviter receptis, seu admissis ad possessionem canonicatus, seu alterius beneficii, possit aliquid exigi, saltem existente Statuto, vel consuetudine longæva? Resp. I. A noviter recepto, seu admissio ad possessionem Ecclesiæ cathedralis, canonicatum, vel aliorum beneficiorum, nihil potest exigi, nec aliqua proventus, seu fructuum deductio fieri, aut aliqua solu-

tio, promissio, seu compensatio convertendorum in utilitatem aliorum canonicorum, seu beneficiorum (quæ alicubi dicuntur « Turnorum lucra ») interponi: sed quæcumque talia, in pios usus non convertenda, censentur illicita, suntque prohibita, veluti habentia labem simoniacæ pravitatis, aut sordidæ avaritiæ suspicionem, non obstante aliquo statuto, aut consuetudine etiam immemoriali. Ita communis: et signanter Abbas, c. *Jacobus*. n. 2. et 3. de *Simonia*; Barbosa, tract. de *Canonicis*, cap. xv. num. 24. et seqq.; Antonell. de *Regim. eccles.* lib. IV. c. ult. §. 1. n. 4. citans constitutionem Pii V. quæ incipit, *Durum nimis*, quam refert Piassec. in *praxi Episc.* p. I. cap. iv. num. 34; S. Congregatio apud Garciam, part. VIII. de *Benefic.* cap. i. n. 83. et seqq. citans alios. Idque patet ex can. *Si quis Præbendas*. 1. quæst. 3; ubi Innocentius II, in synodo Romana decrevisse legitur, ut a promotis ad beneficia « nec pro pastu, nec sub obtentu alicujus consuetudinis ante, vel post, a quocumque aliquid exigatur, vel ipse dare præsumat; quoniam simoniacum est: sed libere, et absque diminutione aliqua, collata sibi dignitate, atque beneficio perfruatur. » Hæc ibi. Concordat c. *Jacobus*. de *Simonia*, ubi pariter reprobat consuetudo exigendi prandium a receptis in canonicos.

13. Accedit novissime concilium Tridentinum, sess. 24. cap. xiv. de *Reform.* ubi ex professo sancta synodus detestatur, atque ab episcopis aboleri mandat plurimum Ecclesiarum constitutiones, pravasque consuetudines, « ut in electione, presentatione, nominatione, institutione, confirmatione, collatione vel alia provisione, sive admissione ad possessionem alicujus cathedralis Ecclesiæ, vel beneficii — certæ conditiones, seu deductiones ex fructibus, soluti-nes, promissiones, compensationesve illicitæ, aut etiam quæ in aliquibus Ecclesiis dicuntur Turnorum lucra, interponantur. » Hæc, inquam, omnia sancta synodus detestatur, et « mandat episcopis, ut quæcumque hujusmodi in usus pios non convertuntur, atque ingressus eos, qui simoniacæ labis, aut sordidæ avaritiæ suspicionem habent, fieri non permittant, » etc. Hæc concilium.

14. *Nisi illud in pios usus convertatur.* — Additur notanter a relato concilio Tridentino, « quæcumque hujusmodi in pios usus non convertuntur. » Nam valida foret constitutio, seu consuetudo Ecclesiarum,

quæ imponit onus receptis ad beneficium conferendi aliquid, quod non tendit in utilitatem canonicorum, seu collatorem beneficii; sed solummodo in utilitatem Ecclesiæ, ut puta, ad conservandam ejus fabricam, sacristiam: aut quod convertendum est in augmentum cultus divini, aliosque pios usus, puta, ad conservationem seminarii, vel pauperum eleemosynas, etc. Prout tum ex relatis verbis concilii, argumento a sensu contrario, desumitur: tum a sacra congregatione concilii decisum refert Garcias, cit. part. VIII. *de Benefic.* cap. I. n. 90. et Barbosa, cap. xv. *de Canonicis*, n. 29. et 30. Ita tamen, ut ista non exigantur pro ipsomet ingressu, seu admissione ad beneficium (hoc enim foret simoniacum) sed ad alium finem pium recipiantur. Barbosa, cit. n. 29; Abbas, c. *Jacobus*. n. 3. *de Simonia*; Flamin. Parisius, *de Confident. benefical.* quæst. 38. n. 28. et alii.

15. *Nec valet consuetudo exigendi aliquid a canonicis, noviter receptis pro restauratione mensæ capitularis.* — Secus foret dicendum de consuetudine illa, vi ejus canonici a noviter receptis reservarent, seu exigerent aliquid pro restauratione honorum mensæ capitularis: cederet enim in utilitatem singulorum canonicorum, ac proinde non laudabilis, neque valeret. Garcias, cit. n. 90. allegans declarationem sacre congregationis. Barbosa, d. n. 29. (ADNOTATIO XV.)

16. *Annataris usus est perantiquus.* — Quæritur V. Quod dicendum de annatis, eorumque constitutione, et solutione? Resp. I. Annatarum usus est perantiquus, cum illum jam a tempore concilii Viennensis, 1311. celebrati, receptum fuisse, scribat Flamin. Parisius, *de Confident. benefical.* quæst. 9. n. 61. et Laurent. Nicolarts in concordatis Germaniæ tit. II. dub. un. § 1. citans alios.

17. *Annatarum nomine, quid intelligatur? Eas potest Papa exigere.* — Porro Annatarum nomine intelliguntur fructus primi anni, ex beneficiis Sedi apostolicæ reservatis, et ab eadem impetratis, Camera ipsius persolvendi. Etsi enim inferiores collatores nihil sibi possint retinere ex redditibus beneficiabilibus, sed teneantur clericis idoneis ecclesiastica beneficia sine diminutione conferre, ut dictum: secus tamen est in summo Pontifice, utpote cui soli competere dignoscitur plenaria dispositio circa beneficia ecclesiastica. *Licet.* 2. *de Præbend.* in 6. et alibi; sicque potest Annatas exigere.

18. *Et cur ipsi sint præstandæ?* — Cæterum Romano Pontifici, ex pervetusta ordinatione suorum prædecessorum, debetur, atque præstari solet annatarum solutio, tum ob subventionem necessitatum sanctæ Romanæ Ecclesiæ, atque ad sustentationem cardinalium indigentium, et officialium Curie: tum præsertim in recognitionem supremæ suæ potestatis, atque ut inferiores prælati contineantur in obedientia sanctæ Sedis apostolicæ. Nicolarts cit. § 1; Henric. Wagner, tit. *de Præbend.* in *Exegesi concordatorum Germaniæ.* Engel, eod. in num. 53. et seqq. et alii.

19. *In Germania quales debeantur annatæ?* — Resp. II. Loquendo de Germania, patet ex concordatis Germaniæ, supra tit. V. *de Præbendis.* § 18. n. 535. relatis, quod annatarum nomine de Ecclesiis cathedralibus, et monasteriis exemptis virorum duntaxat; solvendæ sint de fructibus primi anni summæ pecuniarum in libris Camera apostolicæ taxatæ, quæ « Communia servitia » nuncupantur: ita tamen, ut si quæ excessive taxatæ sint, relaxentur secundum qualitatem rerum, temporum et regionum. De cæteris vero dignitatibus, et beneficiis, auctoritate Sedis apostolicæ collatis, solvantur mediæ annatæ, seu medii fructus unius anni, juxta tamen solitam. Sed de beneficiis, quæ valorem viginti quatuor florenorum auri de Camera non excedunt, nihil solvitur: prout expresse, ac nonnullis additis, habetur in præallegatis concordatis Germaniæ. § 5.

20. *In Germania ex stylo curiæ impetrantur omnes canonicatus, et dignitates inferiores. sub expressione taxæ cameralis viginti quatuor florenorum auri.* — Solum adde pro intelligentia hujus postremæ partis concordatorum Germaniæ, necnon regulæ 55. Cancellariæ, « De exprimendo valore beneficiorum in impetrationibus, » quod hodie ex generali consuetudine, et stylo Curie Romanæ obtentum sit ut omnes canonicatus, et præbendæ, et dignitates inferiores, Germaniæ, Hispaniæ, et Belgii, sub expressione illius taxæ cameralis viginti quatuor florenorum auri, sive ducatorum impetrentur: ideoque nullæ solvantur annatæ, juxta citata concordata Germaniæ: simulque satisfiat præfata regulæ 55. Cancellariæ, exprimendo impetratione talium beneficiorum, quod non excedat valorem viginti quatuor florenorum auri. Georg. Branden, ad concordata Germaniæ, post quæst. 12. Notab. 2. Nicolarts, cit. tit. II.

§ 2. *allegans alios doctores, et multiplicem decisionem Rotæ.*

§ II.

DE DIVISIONE, DISMEMBRATIONE, ET SUPPRESSIONE BENEFICIORUM.

21. *Divisio beneficiorum, quid?* — Quæritur I. Quid sit, et qualiter illicita existat divisio beneficiorum? Resp. I. Divisio beneficiorum fieri intelligitur, quando ex uno beneficio duo constituuntur: ut c. *Ad audientiam* 3. *de Eccles. ædificand.* Ubi propter nimiam distantiam locorum, ex una ecclesia parochiali eriguntur duæ.

22. *Est regulariter prohibita, nec potest fieri.* — Resp. II. Regulariter loquendo, divisio beneficiorum fieri non potest, sed est jure prohibita. Textus est in c. *Majoribus* 8. *de Præbend.* desumpto ex concilio Turonensi, ubi dicitur: Divisionem præbendarum, aut dignitatum permutationem fieri prohibemus. Intellige, regulariter loquendo, ac cessante justa causa, et sine superiorum auctoritate: alias secus; ut notat Glossa, ibid. §. *Divisionem.* et Abbas, n. 2. cum aliis, atque illico amplius dicitur. Unde.

23. *Nisi subsit rationabilis, justaque causa. Puta, quia parochia est nimis ampla.* — Resp. III. Nihilominus ex rationabili, justaque causa, recte potest una præbenda, vel parochia, per episcopum una cum consensu capituli dividi in duas. Ita Glossa, et Abbas, loc. cit. et communis aliorum. Idque patet ex c. *Vacante* 26. *de Præbend.* ubi divisio vacantis præbendæ canonicalis, ex rationabili causa, et de assensu capituli per episcopum facta, comprobatur, dummodo ejus facultates sufficientiant pro duobus canonicis. Concordat cit. c. *Ad audientiam* 3. *Eccles. ædificand.* ubi in parochia, quæ tam ampla est, ut populus non possit, maxime tempore hyberno, ad eam commode convenire, cæteroquin autem redditibus abundat, jubetur nova ecclesia erigi, et sacerdoti ibidem constituto, certa portio de antiqua Ecclesia assignari. Et hæc conclusio confirmatur ex concilio Tridentino. Sess. 21. cap. iv. *de Reform.* ubi in tali casu conceduntur novæ ecclesiæ, etiam invitis rectoribus, erigi: ita tamen, ut illis sacerdotibus, qui Ecclesiis noviter erectis præficiendi sunt, competens assignetur portio arbitrio episcopi ex fructibus ad Ecclesiam matricem quomodocunque pertinentibus: et,

si necesse fuerit, compelli possit populus, ea subministrare, quæ sufficientiant ad vitam dictorum sacerdotum sustentandam, prout subjungit idem concilium. Cæterum, quæ aliæ conditiones in electione novæ parochiæ requirantur, suo loco, nempe tit. XLVIII. *De Ecclesiis ædificandis*, dicitur.

24. *Dismembratio beneficii, quid?* — Quæritur II. Quid sit dismembratio beneficii, et an, et quomodo illicita? Resp. I. Dismembratio beneficii est, quando aliqua pars reddituum a beneficio separatur, et alteri applicatur, remanente beneficio penes suum ordinarium rectorem. Et hinc dismembratio titulum non extinguit, sed titulo beneficii illæso remanente, aliqui duntaxat fructus ab eo separantur, et alteri beneficio applicantur. Garcias, part. XII *de Beneficiis*, cap. III, n. 1 et 2, Castro Palao, part. II. tract. XIII. *de Benefic.* disp. 6, § 10, n. 2. et alii.

25. *Est de jure prohibita. Non debet unum altare discooperiri, ut aliud cooperiatur.* — Resp. II. Dismembratio beneficii, seu diminutio fructuum ejus, est de jure prohibita. Ita communis; et patet tum ex rubric. et cap. un. h. t. tum ex c. *Majoribus* 8. et c. *Tuæ fraternitatis* 20 et c. *Vacante* 26. et c. *Cum causam* 36. *de Præbend.* Quibus in locis expresse dicitur, quod pro unius præbendæ integratione altera scindi, seu dividi non debeat; alias vero (subjungitur in cit. c. *Vacante*) dividens integrare teneatur. Et merito: quia, ut notanter. Abbas, in cit. c. *Cum causam*, n. 2. *de Præbend.* loquitur, non debet unum altare discooperi, ut aliud cooperiatur.

26. *Dismembratio beneficiorum potest ex justa causa fieri.* — Resp. III. Etsi dismembratio beneficiorum regulariter sit prohibita, ut dictum: nihilominus ex justa et rationabili causa potest episcopus, servatis servandis, dismembrare beneficia ecclesiastica. Ita Garcias, et Castro Palao, ubi supra, Barbosa, part. III. *de Offic. et potest. episc.* allegat. 67. n. 16. et 17. citans Rotam decis. 1. *de Rebus Eccles. non alienand.* in novis. et aliam Rotam in Aquilana, nullitatis erectionis. 24. maii 1610, coram D. Pirovano, et alios. Idque desumitur et cit. c. *Ad audientiam* 3. *de Eccles. ædificand.* juncto cap. nn. § fin. h. t. ibi: « Pro causa justa, et necessaria, » etc.

27. *Ad eam tamen requiruntur eadem causæ, et solemnitates, quæ ad unionem beneficiorum.* — Resp. IV. Ubi dismembratio beneficiorum licite ac valide fiat, requiruntur eadem causæ, ac solemnitates, quæ requiruntur in